

ten som Følge deraf ansættes lavere, end den virkelig er. Og alt som flere Oplysninger komme frø baade officielt, gennem Statistisk Bureau og de talrige Indlæg i Dagspressen fra særlig kyndige Folk, fæstner den Overbevisning sig, at det i denne Henseende staar ret slet til udenfor Hovedstaden, og at det staar værst til i mange Landkommuner. Der er mange, der spørge: hvorledes er dette dog muligt?

Og der er megen Bitterhed hos dem, som med sig selv vide, at de svare deres Skat til Staten af deres fulde Indtægt Aar for Aar — denne Skat, som man nu væsentlig vil forhøje —, medens sandsynligvis Tusinder paa deres Bekostning gaa fri for Skatten eller kun betale en Del af den Skat, som de i Virkeligheden burde betale. Muligheden for, at dette kan være Tilfældet, er jo paa Forhaand givet, naar man først ret har faaet Øje for den Særegenhed, at det er den *kommunale* Ansættelse, der ligger til Grund for Statens Beskatning, og at altsaa den Nettoindtægt, som beskattes af Kommunen, er den samme, som lægges til Grund ved Beregning af Skat til Staten. Denne Mulighed vokser yderligere ved den Omstændighed, at der ikke er nogen Forpligtelse til at opgive sin Indtægt. For saa vidt vedkommende ikke har gjort Selvangivelse, skønnes der om, hvor store Indtægter han kan have haft. Saa gøres der i Kommunerne udenfor København Tillæg og Fradrag, og man ligner derefter Skat, hvilket saa kaldes Skat efter Formue og Lejlighed, en ældgammel Beskatningsform, hvor Formue ikke betyder Formue, og hvor Lejlighed ikke betyder Lejlighed, men hvor begge Begreber tilsammen er et enkelt, som betyder „Evne“. Til Kommunens Fornødenheder skal hver enkelt Beboer bidrage forholdsvis efter sin Evne, og det er dette, som omfattes af Udtrykket „Skat efter Formue og Lejlighed“. Nu udregnes Kommunens Fornødenhed af Kommunalbestyrelserne, Sogneraadene, til en bestemt Sum for det, der skal lignedes i personlig Skat, og denne lignedes saa forholdsvis paa Beboerne efter deres Evne. Dersom man altsaa i en Kommune, med Formue- og Lejlighedsskat, altsaa al personlig Skat udenfor København, blot kan

finde det rigtige Forhold mellem de forskellige Beboeres Ansættelse, er det for Kommuneligningens Vedkommende ganske ligegyldigt, om Tallene for Indtægterne ere nok saa smaa og nok saa urigtige, de maa blot indbyrdes have det rette Forhold. Jeg skal illustrere det ved et Eksempel, som jeg gør saa simpelt som muligt; ærede Medlemmer kunne jo let hver for sig gøre det mere kompliceret. Det er forstaaeligt for alle, at naar jeg tænker mig en Kommune paa 10 Beboere, som hver har 8,000 Kr. i skattepligtig Indtægt, og hvor der i personlig Skat i alt skal tilvejebringes 4,000 Kr. til denne Kommunes Behov, er det ganske ligegyldigt for Kommunen, om den sætter hver af dem til 4,000 Kr.s eller til 8,000 Kr.s Indtægt, for de skulle i begge Tilfælde hver for sig betale 400 Kr. af de 4,000 Kr. Sættes de hver til 4,000 Kr. i skattepligtig Indtægt, bliver Kommunens Ligningsprocent 10, men sættes de hver til 8,000, bliver Kommunens Ligningsprocent 5. Kommunen faar i begge Tilfælde sine 4,000 Kr., og hver af de 10 kommer til at betale akkurat det samme, enten han beskattes efter en antagen Indtægt af 8,000 Kr. eller af 4,000 Kr. Men den Ligning, som foretages af Kommunen, gælder altsaa ifølge vor Lov ogsaa for Statsskatten, og for Staten er det virkelig ikke lige meget, hvordan vedkommendes Indtægt ansættes. Det er for Staten ikke Relativiteten mellem disse Mænds og Kvinders Indtægter, det drejer sig om, men det er netop den ganske *absolutte* Indtægt, det drejer sig om. Maa jeg anføre, at dersom i det af mig givne Eksempel hver af de 10 Beboere bliver sat til sine 8,000 Kr., vilde Staten efter det foreliggende Lovforslag af de 10 have faaet 10 Gange 241 Kr. — jeg ser ganske bort fra Formueskatten —, det er 2,410 Kr. Men dersom hver af de 10 ansættes til 4,000 Kr. i skattepligtig Indtægt, vilde Staten faa 10 Gange 99, altsaa 990 Kr. Staten fik da langt under Halvdelen af den Skat, som vilde tilkomme den, medens Kommunen vilde faa netop, hvad den skulde have, og de vilde i Kommuneskat være komne til at betale akkurat det, de vilde være komne til at betale, hvis de vare satte til deres rette Indtægt. — Naturligvis har man i 1903 ikke været ganske blind for